

VOL VIURE EN
#CATALUNYALLIBERTAT

ERC aplanar el camí als pressupostos de Sánchez

■ Rufián no fa esmena a la totalitat, tal com esperava La Moncloa ■ El president s'obre a refer la sedició, però deslliga el Codi Penal del sí als comptes ■ El PNB i Bildu no hi presenten cap vet i la quota es renova

David Portabella
MADRID

Sense sorpresa. Amb una coreografia ja repetida en els últims tres anys i basada en el MacGuffin de no anunciar la decisió fins a l'últim minut per intentar revestir-la d'una emoció *in extremis*, ERC –i el PNB i EH Bildu– confirmaven ahir el que el president Pedro Sánchez espera d'ells des del primer moment: que no presenten esmena a la totalitat i que aplanen el camí dels pressupostos estatals del 2023. Trenta minuts abans de l'hora límit de les dues de la tarda en què es tancava el registre del Congrés, els de Gabriel Rufián van comunicar que renunciaven a presentar un vet als tercers comptes de Sánchez i ajudaran a derrotar les set esmenes a la totalitat –el PP, Vox, Cs, Junts, la CUP, Navarra Suma i Fòrum Astúries– quan es votin dijous que ve. Si bé ERC no vol donar per fet el sí final i el condiciona al compliment d'inversions i a la llei d'habitatge, però també a “la generació de les condicions de confiança necessàries” –eufemisme per exigir l'homologació del delictes de sedició del Codi Penal espanyol a estàndards de la UE–, Sánchez va avisar des de Brussel-

Rufián (ERC) no presenta esmena a la totalitat als pressupostos del 2023 i ERC no votarà la de Junts i la CUP ■ F. ALVARADO / EFE

les que està obert a refer el Codi Penal, però ho deslliga dels comptes: “Avui no sembla que tinguem els suports parlamentaris. Però el govern d'Espanya manté el compromís que, si es produeix una majoria parlamentària per reformar el Codi Penal i homologar-lo a Europa, complirà un dels compromisos d'investidura, en aquest cas un compromís personal meu. Però en tot cas no té res a veure una qüestió amb l'altra.”

Si bé el govern del PSOE i Podem podia aspirar a derrotar les esmenes a la totalitat fins i tot sense ERC i per la mínima, els

jocs malabars estan proscriu a La Moncloa des del funest precedent d'Albert Casero (PP) salvant per error la reforma laboral el 3 de febrer, i la convicció és que amb ERC a bord les votacions són més fiables.

Un bloc de 185 vots

Gràcies a la renúncia al vet per part d'ERC (13), el PDeCAT (4), el PNB (6) i EH Bildu (5), Sánchez pot comptar amb 185 vots per derrotar les esmenes a la totalitat, gràcies a ells i a l'auxili de Més País, Compromís, el BNG, el Partit Regionalista de Cantàbria i Coalició Canària. El cas canari és singular: Pedro

Quevedo va cedir l'escó en nom de Nova Canàries al juny a María Fernández (haviem pactat 30 mesos cadascun) i els dos vots són ara d'obediència d'Ana Oramas, però ella ha negociat una inesperada abstenció a canvi del compliment del règim econòmic i fiscal (REF, la versió canària de l'IVA), de “tramvies i guaguas gratuïtes” i de més recursos per reconstruir La Palma.

Ball d'escons al Congrés

El Congrés actual, a més, no és el mateix que el que es va constituir: Podem ha perdut dos diputats (de 35 a 33) per la suspensió d'es-

có d'Alberto Rodríguez i per la marxa al grup mixt de la dissident Meri Pita, i el PSOE té pendent rellevar l'escó de Magdalena Valerio –nova presidenta del Consell d'Estat– per tal que, amb l'arribada d'Aurelio Zapata, el grup socialista torni a tenir 120 escons i no 119 com ara.

Habitatge i Codi Penal

Com ja va fer amb la llei audiovisual i el pressupost del 2022, ERC vol incloure en el temari negociador qüestions alienes com ara la llei d'habitatge i el Codi Penal. Sánchez admetia ahir que “el 2017 ens va deixar algunes lliçons de

deures i tasques pendents en democràcia des de fa 40 anys” com ara “un Codi Penal que en alguns delictes no és homologable a les democràcies europees”. Però el temps corre: el 2023 és un any electoral i tot el que no estigui ja en tramitació serà paper mullat, i el sí als comptes s'ha d'entregar prèviament, perquè després del debat de totalitat de dijous l'aprovació final es votarà el 24 de novembre. “ERC ha prioritzat garantir els pressupostos espanyols abans que negociar els catalans. #L'EspanyaSenecra”, etzibava Miriam Nogueras (Junts) a Twitter l'endemà de posar pressió

La frase

“Si hi ha una majoria parlamentària per reformar el Codi Penal i homologar-lo a la UE, ho complirem”

Pedro Sánchez
PRESIDENT ESPANYOL

a ERC. “Els vots al Congrés per modificar el delictes de sedició hi són. Cal voluntat i coratge polític. Si es creen impostos en poques setmanes, també es pot modificar el Codi Penal”, advertia Ferran Bel (PDeCAT).

Aitor Esteban no vetarà els comptes perquè el PNB arrenca a Sánchez la renovació de la llei quinquenal de la quota –la pedra filosofal del concert econòmic base– i avenços en Rodalies un any després del traspàs de l'ingrés mínim vital. EH Bildu també evita el vet i –com ERC i PNB– insta a no donar per fet el seu vot a favor final el 24 de novembre. ■

Els CDR acusats de terrorisme en l'operació Judes, a un pas de judici

Redacció
BARCELONA

El jutge de l'Audiència Nacional Manuel García Castellón ha tancat el sumari obert contra una dotzena de presumptes membres dels Comitès de Defensa de la República (CDR) que van ser detinguts, en el marc de l'operació Judes,

acusats de planificar suposadament diverses accions violentes a Catalunya durant el 2019. Amb aquesta decisió, els processats estan ja només un pas de ser jutjats per un presumpte delictes de pertinença a organització terrorista, castigat amb pena de 6 a 12 anys de presó. D'acord amb la tesi del jut-

ge, els investigats s'agrupaven en l'autodenominat Equip de Resposta Tàctica (ERT), una cèl·lula radical dins dels CDR, i compartien principis ideològics favorables a la independència de Catalunya i a l'activisme radical.

El col·lectiu Alerta Solidària s'ha queixat que durant la instrucció s'han

practicat les proves que convenien a les parts contràries i s'ha endarrerit al màxim l'aportació de les diligències secretes, deixant les defenses sense marge per sol·licitar proves a partir dels nous coneixements adquirits un cop el magistrat tanca la instrucció, només dues setmanes després. ■

Quatre dels encausats, durant una declaració als jutjats de Mollet de Vallès, el setembre del 2021 ■ ACN

VOL VIURE EN
#CATALUNYALLIBERTAT

Ubasart reclama que es reformi el delictes de sedició

▣ Adverteix que ho demanen diversos organismes internacionals i que ja s'hauria d'haver fet ▣ Sánchez diu que sí però que encara no hi ha prou suport

Redacció
BARCELONA

La nova consellera de Justícia, Drets i Memòria, Gemma Ubasart, va reclamar ahir fer la reforma del delictes de sedició com més aviat millor i va recordar que aquesta no és una petició només catalana, sinó també d'organismes internacionals. En declaracions a TV3, va celebrar que la ministra de Justícia, Pilar Llop, hagi manifestat que el govern espanyol és partidari de la reforma. Tot i això, va lamentar el retard: "Ja hauria d'estar fet. Ja fem tard", va dir. D'altra banda, Ubasart va explicar que tornarà a plantejar la recuperació de la comissaria de Via Laietana com a símbol de memòria i futura seu del Memorial Democràtic. La consellera va recordar que aquest és un projecte que cueja i va instar a aprofitar l'oportunitat de la posada en marxa de la llei de memòria històrica a l'Estat espanyol.

La consellera Ubasart, en la presa de possessió ■ O.D.

Sánchez diu que "calen suports"

El president espanyol, Pedro Sánchez, es va mostrar ahir partidari de la reforma del delictes de sedició perquè, va dir: "Tenim un Codi Penal que en alguns dels delictes no és homologable als de les principals democràcies europees." Sánchez va insistir, però, que per impulsar la reforma calen "suports parlamentaris" que "ara com ara no sembla que

tinguem". En tot cas, va afirmar que, si s'arriba a aquesta majoria, "el govern d'Espanya complirà els seus compromisos d'investidura".

Per la seva part, el diputat al Congrés per JxCat Ferran Bel va respondre al president que els vots hi són des del principi de la legislatura i que el que cal és "voluntat i coratge polític".

"Ara és el moment", va reivindicar. Segons va assegurar, aquesta és per a ella una de les "primeres batalles" que vol emprendre com a consellera. Les paraules de la titular de Memòria van tenir resposta per part de l'Ajuntament de Barcelona. El regidor de Memòria Democràtica, Jordi Rabassa, va celebrar en una piulada que "la Generalitat parli, per fi, d'espai memorial", però va matisar: "Compte, ha de ser tot espai memorial, de reflexió sobre la repressió franquista i la tortura. No hi ha d'encabir el Memorial Democràtic".

La consellera també es va pronunciar sobre la incorporació del concepte *drets* al nom de la conselleria, i va explicar que aquest concepte té la intenció de "fer créixer" els drets polítics, civils i socials. En concret, va dir que vol mirar fins a on pot donar de si el Codi Civil Català en la perspectiva de gènere i en el dret a l'habitatge. ■

Dolors Sabater durant la presentació ahir de la candidatura a la plaça de la Vila de Badalona ■ EFE

Sabater tornarà a ser la candidata de Guanyem Badalona

Redacció
BADALONA

L'exalcaldessa de Badalona i actual diputada de la CUP al Parlament, Dolors Sabater, tornarà a ser la candidata de Guanyem Badalona en les properes eleccions municipals previstes per al maig del 2023. Sabater ja va governar el municipi del Barcelonès entre el 2015 i el 2018, quan va ser desallotjada per una moció de censura impulsada pel PSC i amb el suport del PP i Cs, i que va fer alcalde el socialista Àlex Pastor. En una compareixença ahir a la plaça de la Vila la ja cap de

llista de Guanyem va manifestar que Badalona necessita trencar amb l'actual "etapa de foscor, frustració, desànim i desencís que domina la ciutat". L'exalcaldessa ha apel·lat a la força dels moviments socials per "empènyer les transformacions" que fan avançar una ciutat que sigui "far de drets per a tothom" en contraposició al feixisme i el racisme. Sabater mantindrà el seu escó al Parlament de Catalunya i ha detallat que quan comenci la campanya compatibilitzarà les dues funcions, sense detallar què farà després de les eleccions municipals. ■

Societat

La victòria de Castelfollit de Riubregós

200 ANYS • El poble commemora avui el bicentenari del setge que l'any 1822, durant el trienni liberal, el va destruir del tot
MEMÒRIA • El seu impulsor, el periodista Albert Fibla, vol rescatar un fets històrics que "en un altre lloc serien molt celebrats"

Virtudes Pérez
CASTELLFOLLIT DE RIUBREGÓS

Diu el periodista Albert Fibla que "en qualsevol altre lloc els fets històrics que van passar a Castelfollit de Riubregós fa 200 anys serien altament celebrats". El poble de l'Anoia va ser assetjat durant el trienni liberal per les tropes constitucionalistes del general Espoz i Mina, i després d'una dura batalla que va durar del 17 al 24 d'octubre, "en què el poble va resistir de manera èpica", el grup d'homes que l'estaven guardant, entre els quals hi havia el *Ramoncillo*,

un dels líders de la insurrecció a favor del retorn de Ferran VII, van marxar i van deixar el poble pràcticament buit. Quan l'exercit constitucional va entrar el va cremar i va penjar un cartell que deia: "Aquí existió Castelfollit. Pueblos, tomad ejemplo: no abriguéis a los enemigos de la Patria."

Fibla, que ha estiujeat a Castelfollit des de petit i fins que no va estudiar història a la universitat no sabia res del setge —encara avui no surt a la Viquipèdia—, ha volgut rescatar de l'oblit aquests fets. No només per respecte a la història, sinó "perquè el dia mateix que el ge-

La caminada per la ruta del Setge, és una de les activitats programades per commemorar avui el bicentenari de la batalla ■ CEDIDA

neral va marxar, el poble, "que més que per motius ideològics es va sumar a la revolta com a resposta al liberalisme del nou govern, es va començar a refer". Continuar existint ha estat la seva victòria. I és això el que Fibla, impulsor de la celebració, vol reivindicar. El bicentenari coincideix amb la tercera diada del Setge, ja celebrada el 2019 i el 2021. El programa inclou una caminada per la ruta del setge, una xerrada sobre el carlisme i una escenificació de la batalla des d'un espai on es veu el poble, amb el general Mina i el *Ramoncillo*, inclosos. I "foc al cel, igual que fa 200 anys". ■

VOLVIURE EN
#CATALUNYALLIBERTAT

Heroïnes i vulnerables

COMMEMORACIÓ • Les dones seran les protagonistes del 25è Homenatge a les Brigades Internacionals, aquest matí al monument de la Brigada Lincoln, a la rambla del Raval, on hi haurà un recital musical, ofrena floral i parlaments

BRIGADISTES • Darrere la imatge fotogràfica d'elles amb el fusell, hi ha la realitat d'infermeres i metgesses de classe mitjana

Gemma Busquets Ros
BARCELONA

Quan el maig del 1937 Esther Silverstein es va embarcar al *Normandie*, la nau capitàna de la línia francesa, sentia una barreja d'excitació i inquietud. “Quan salpa un transatlàntic és molt emocionant, però per a les 21 persones que anàvem cap a Espanya l'emoció era encara més gran, perquè la majoria pensàvem que potser no tornàriem.” Nascuda a Goshen County, a Wyoming, Esther Miriam Silverstein era d'ascendència jueva i havia estudiat infermeria a la Universitat de Califòrnia. “Sabíem que anàvem a una missió de solidaritat perillosa, però ningú no en parlava gaire; com que havíem salpat del port de Nova York, vam mirar l'Estàtua de la Llibertat per última vegada una bona estona.” Un cop al front espanyol, va ser a la mortífera batalla de Brunete ajudant el cirurgià Moisès Broggi. En 20 hores van fer 30 operacions. De la Guerra Civil Espanyola, però, el que Esther Silverstein mai va oblidar van ser els crits de les mares de Lleida xisclant en veure els cosos dels seus infants esventrats pels bombardejos. El d'Esther Silverstein és un dels retrats literaris i biogràfics que l'historiador i escriptor Jordi Martí-Rueda recull en el llibre *Brigadistes. Vides per la llibertat* (Tigre de Paper, 2020). “A les Brigades Internacionals, hi ha dones de classe treballadora i de classe mitjana; moltes són infermeres i també metgesses”, explica en relació amb la imatge èpica d'elles amb el fusell. A excepció de les primeres setmanes de la guerra, en què les dones poden anar al front com a combatents, posteriorment per poder servir l'exèrcit republicà han d'acreditar certes qualificacions com ara coneixements mèdics; també hi ha administratives i traductores. “El que les porta a la guerra és el mateix que en el cas dels homes: la percepció que hi ha un perill real i per a tothom que és el feixisme. Per a elles, no és anar a lluitar en una guerra aliena, sinó el primer graó de la Segona Guerra Mundial”, destaca Jordi Martí-Rueda.

L'historiador assenyala que la participació de les dones en les Brigades Internacionals no es pot analitzar en termes absoluts; les xifres, fredes, no expliquen els motius que hi ha darrere de cadascun dels números. Segons les dades del Sibrint

Grup de brigadistes en una imatge en color. Evelyn Hutchins i Ruth Davidow, de gran ■ ABRAHAM LINCOLN BRIGADES ARCHIVES. COURTESY OF THE TAMIMENT LIBRARY, NEW YORK UNIVERSITY. ALBA / RICHARD BERMACK

1.500 dones voluntàries, vingudes dels Estats Units, el Regne Unit i també de diversos punts d'Europa, es calcula que van lluitar en el bàndol republicà durant la Guerra Civil.

(Sistema d'Informació Digital sobre las Brigades Internacionals), més de 40.000 persones de més de 54 països van lluitar com a voluntaris. D'aquest total, es calcula que aproximadament 1.500 eren dones. Jordi Martí-Rueda recorda l'estigma social que representava per a les dones, als anys trenta, deixar “família i, en alguns casos, marit i fills” per anar a un “món en guerra”. “Si per a un home prendre aquesta decisió és difícil, per a una dona encara més. Són persones normals en circumstàncies extraordinàries”, rebla. En aquest sentit, dels seixanta retrats que recull en el llibre —“seixanta fo-

gonades”, com ho descriu el fotoperiodista Jordi Borràs en el pròleg—, una vintena són de dones. Obre la sèrie de retrats Fanny Schoonheydt, o “la reina de la metralladora”, com se la coneix, però a la qual Jordi Martí-Rueda defineix com “la dona més valenta de Barcelona” o, com assegurava Marina Ginestà, l'adolescent fotografiada amb mirada burleta a la terrassa de l'hotel Colón. “Era una noia a qui costava no mirar, perquè era alta, rossa i fumava cigarretes.”

Fanny Schoonheydt treballava en un diari de Rotterdam i representa la imatge èpica de la dona en la Guerra Civil. Va ser aquest tòpic, el

del fusell, el que va atraure Jordi Martí-Rueda cap a l'estudi dels brigadistes. Feta la investigació, l'historiador va voler reivindicar l'èpica de metges i infermeres. Dels perfils del llibre, en destaquen dues històries sobre aquesta heroïcitat realista. A l'oficina de reclutament de Nova York, van qüestionar que Evelyn Hutchins pogués canviar una roda punxada, de nit, en una carretera esbotzada. Però ho va fer; va conduir ambulàncies per les línies del front. Als homes els feia gràcia veure una noia menuda, riallera i amb aires de ballarina, manejar amb destresa un camió per carreteres enfangades i esvorancs. La tractaven amb simpatia i li feien fotos; d'altres no, i aquests eren, diria Evelyn Hutchins anys més tard, els companys de debò. La seva amiga Ruth Davidow, infermera, era al cor de l'Ebre quan es va adonar que la guerra estava perduda. Va abraçar supervivents i doctors i va decidir marxar. Quan, a l'es-

Estigma social és el que arrosseguen moltes d'elles quan deixen la família per anar a un “món en guerra”

tació, les portes del vagó del tren es van obrir, va ser incapaç de pujar-hi. Per Jordi Martí-Rueda, ella és l'heroïna vulnerable; “si no hi ha por, no hi ha heroïsmes”. “L'èpica no ajuda a entendre res”, hi afegeix, en canvi, que el “que escurça la distància”, de 85 anys, de la Guerra Civil respecte a les generacions d'ara, és el component emocional: el fet que una dona tingui por. El compromís de Ruth Davidow, el mateix que li va impedir pujar al tren, la va acompanyar sempre. Va ser arrestada per l'FBI quan, durant la Revolució Cubana, es va plantar a l'Havana i, a finals dels anys seixanta, a la presó d'Alcatraz va reivindicar els drets dels nadius americans.

Per homenatjar les dones com Ruth Davidow i coincidint amb l'aniversari, el 28 d'octubre del 1938, del comiat de les Brigades Internacionals de Barcelona, avui s'organitza un acte commemoratiu de l'Amical de les Brigades Internacionals de Catalunya. L'actriu Mireia Clemente recitarà les paraules de comiat que La Pasionaria va pronunciar en el seu adeu als brigadistes. Rosa Zaragoza hi farà un recital, a més d'una ofrena floral al monument a la Brigada Lincoln. ■